

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

СЪВЕТ

Страсбург, 24 април 2024 г.
(OR. en)

2022/0398(COD)
LEX 2330

PE-CONS 95/1/23
REV 1

JAI 1719
COPEN 465
DROIPEN 188
ENFOPOL 556
CODEC 2583

**ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА
ОТНОСНО ОПРЕДЕЛЯНЕТО НА ПРЕСТЪПЛЕНИЯТА И САНКЦИИТЕ,
ПРИ НАРУШАВАНЕ НА ОГРАНИЧИТЕЛНИТЕ МЕРКИ НА СЪЮЗА,
И ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА ДИРЕКТИВА (ЕС) 2018/1673**

ДИРЕКТИВА (ЕС) 2024/...
НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 24 април 2024 година

**относно определянето на престъпленията и санкциите при нарушаване на
ограничителните мерки на Съюза, и за изменение на Директива (ЕС) 2018/1673**

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 83, параграф 1 от него,

като взеха предвид Решение (ЕС) 2022/2332 на Съвета от 28 ноември 2022 г. за определяне на нарушаването на ограничителните мерки на Съюза като област на престъпност, която отговаря на критериите, посочени в член 83, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз¹, и по-специално член 1 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет²

в съответствие с обикновената законодателна процедура³,

¹ ОВ L 308, 29.11.2022 г., стр. 18.

² ОВ С 184, 25.5.2023 г., стр. 59.

³ Позиция на Европейския парламент от 12 март 2024 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 12 април 2024 г.

като имат предвид, че:

- (1) С цел да се осигурят ефективното прилагане на ограничителните мерки на Съюза и целостта на вътрешния пазар в рамките на Съюза, както и да се постигне високо равнище на сигурност в рамките на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, е необходимо да се установят минимални правила относно определянето на престъпленията и санкциите по отношение на нарушаването на тези ограничителни мерки на Съюза.
- (2) Ограничителните мерки на Съюза, например мерките, засягащи замразяването на финансови средства и икономически ресурси, забраните за предоставяне на финансови средства и икономически ресурси и забраните за влизане на територията на държава членка или за транзитно преминаване през нея, както и секторните икономически и финансови мерки и оръжейното ембарго, са основен инструмент за утвърждаване на целите на общата външна политика и политика на сигурност (ОВППС), както е посочено в член 21 от Договора за Европейския съюз (ДЕС). Тези цели включват отстояване на ценностите, сигурността, независимостта и целостта на Съюза, консолидиране и подкрепа за демокрацията, върховенството на закона, правата на човека и принципите на международното право и опазване на мира, предотвратяване на конфликти и укрепване на международната сигурност в съответствие с целите и принципите на Устава на Организацията на обединените нации.
- (3) За осигуряването на ефективно прилагане на ограничителните мерки на Съюза е необходимо държавите членки да разполагат с ефективни, пропорционални и възпиращи наказателноправни и различни от наказателноправните санкции по отношение на нарушаването на тези ограничителни мерки на Съюза, включително с установени в тях задължения, например задължение за докладване. Необходимо е също така тези санкции да се отнасят и към заобикалянето на ограничителните мерки на Съюза.

- (4) За ефективното прилагане на ограничителните мерки на Съюза са нужни общи минимални правила относно определенията за престъпно деяние, в нарушение на ограничителните мерки на Съюза. Държавите членки следва да гарантират, че това деяние съставлява престъпление, когато е извършено умишлено и в нарушение на забрана или задължение, които съставляват ограничителна мярка на Съюза или които са предвидени в национална разпоредба за прилагане на ограничителна мярка на Съюза, когато се изисква въвеждане на съответната мярка на национално равнище. Определени деяния следва да съставляват престъпление и когато са извършени при груба небрежност. По отношение на престъпленията, определени в настоящата директива, понятието „груба небрежност“ следва да се тълкува в съответствие с националното право, като се вземе предвид съответната съдебна практика на Съда на Европейския съюз. Държавите членки следва да могат да решат, че нарушенията на ограничителните мерки на Съюза, засягащи финансови средства, икономически ресурси, стоки, услуги, сделки или дейности на стойност под 10 000 EUR, не съставляват престъпления. Изключването на определени нарушения от приложното поле на настоящата директива не засяга задълженията, установени в актове, с които се определят ограничителните мерки на Съюза, с цел да се гарантира, че нарушенията се наказват с ефективни, пропорционални и възпиращи наказателноправни или различни от наказателноправните санкции.
- (5) Актовете, с които се определят ограничителни мерки на Съюза, могат да предвиждат изключения от забраните, установени в тях, под формата на освобождавания или дерогации. Деяние, което е обхванато от освобождаване, предвидено в акт, определящ ограничителни мерки на Съюза, или което е разрешено от компетентните органи на държавите членки чрез дерогация в съответствие с актовете, с които се установяват ограничителни мерки на Съюза, следва да не се счита за нарушение на ограничителна мярка на Съюза.

- (6) По-специално за ефективното прилагане на ограничителните мерки на Съюза са нужни общи минимални правила по отношение на нарушенията на мерките, състоящи се в замразяване на финансови средства или икономически ресурси, както е предвидено в съответните регламенти на Съвета. Тези мерки включват забрана за предоставяне, пряко или косвено, на финансови средства или икономически ресурси на или в полза на физически или юридически лица, образувания или органи, спрямо които се прилагат мерки, състоящи се в замразяване на средства или икономически ресурси, както и задължение за замразяване на всички финансови средства и икономически ресурси, които принадлежат на същите лица, образувания или органи, или са притежавани, държани или контролирани от тях.
- (7) Ограничителните мерки на Съюза включват ограничения за допускане на територията (забрани за пътуване), които следва да бъдат обхванати от настоящата директива. Такива мерки, които обикновено са предвидени в решение на Съвета, прието въз основа на член 29 от ДЕС, и се транспонират посредством националното право, изискват от държавите членки да вземат необходимите мерки за предотвратяване на влизането или транзитното преминаване на определените физически лица във всички зони на територията на дадена държава членка.
- (8) Държавите членки се насърчават да обърнат специално внимание на механизмите за предоставяне на гражданство и право на пребиваване, за да се попречи на лицата, спрямо които се прилагат ограничителни мерки на Съюза, да използват тези механизми за нарушаване на тези ограничителни мерки на Съюза.

- (9) Сключването или продължаването на сделки под каквато и да било форма, включително финансови сделки, както и възлагането или продължаването на изпълнението на договори за обществени поръчки или концесии, попадащи в обхвата на директиви 2009/81/ЕО⁴, 2014/23/ЕС⁵, 2014/24/ЕС⁶ или 2014/25/ЕС⁷ на Европейския парламент и на Съвета, с трета държава, органи на трета държава или образувания и органи, пряко или непряко притежавани или контролирани от трета държава или органи на трета държава, следва да съставляват престъпление, ако забраната или ограничаването на това деяние представлява ограничителна мярка на Съюза.

⁴ Директива 2009/81/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно координирането на процедурите за възлагане на някои поръчки за строителство, доставки и услуги от възлагащи органи или възложители в областта на отбраната и сигурността и за изменение на директиви 2004/17/ЕО и 2004/18/ЕО (ОВ L 216, 20.8.2009 г., стр. 76).

⁵ Директива 2014/23/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за възлагане на договори за концесия (ОВ L 94, 28.3.2014 г., стр. 1).

⁶ Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за обществените поръчки и за отмяна на Директива 2004/18/ЕО (ОВ L 94, 28.3.2014 г., стр. 65).

⁷ Директива 2014/25/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. относно възлагането на поръчки от възложители, извършващи дейност в секторите на водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги и за отмяна на Директива 2004/17/ЕО (ОВ L 94, 28.3.2014 г., стр. 243).

- (10) Ограничителните мерки на Съюза включват забрана на търгуването, вноса, износа, продажбата, покупката, прехвърлянето, транзита или превоза на стоки или услуги. Нарушаването на тези забрани следва да съставлява престъпление, включително ако стоките се внасят или изнасят от или за трета държава, за да бъдат прехвърлени към местоназначение, по отношение на което забраната за внос, износ, продажба, покупка, прехвърляне, транзит или превоз на тези стоки представлява ограничителна мярка на Съюза. Предоставянето, пряко или непряко, на техническа помощ, брокерски услуги, застраховане и всякакви други услуги, свързани с тези стоки или услуги, също следва да съставлява престъпление. За тази цел понятието „стоки“ включва изделия като военни технологии и оборудване, стоки, софтуер и технологии, които са включени в Общия списък на оръжията на Европейския съюз, приет от Съвета на 20 февруари 2023 г.⁸, или са изброени в приложения I и IV към Регламент (ЕС) 2021/821 на Европейския парламент и на Съвета⁹.
- (11) Ограничителните мерки на Съюза включват секторни икономически и финансови мерки относно предоставянето на финансови услуги или извършването на финансови дейности. Такива финансови услуги и дейности включват, но не се ограничават до, финансиране и предоставяне на финансова помощ, предоставяне на инвестиции и инвестиционни услуги, емитиране на прехвърлими ценни книжа и инструменти на паричния пазар, приемане на депозити, предоставяне на специализирани услуги за финансови съобщения, операции с банкноти, предоставяне на услуги по определяне на кредитен рейтинг и предоставяне на криптоактиви и портфейли. Нарушаването на посочените секторни икономически и финансови мерки следва да съставлява престъпление.

⁸ ОВ С 72, 28.2.2023 г., стр. 2.

⁹ Регламент (ЕС) 2021/821 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2021 г. за въвеждане на режим на Съюза за контрол на износа, брокерската дейност, техническата помощ, транзита и трансфера на изделия с двойна употреба (преработен текст), (ОВ L 206, 11.6.2021 г., стр. 1).

- (12) Ограничителните мерки на Съюза включват секторни икономически и финансови мерки относно предоставянето на услуги, различни от финансови услуги. Такива услуги включват, но не се ограничават до, услуги по предоставяне на правни консултации, услуги по доверително управление, услуги в областта на връзките с обществеността, счетоводството, одита, воденето на счетоводни книги и данъците, консултантски услуги по управление и стопанска дейност, консултантски услуги в сферата на информационните технологии, услуги за радио- и телевизионно разпространение, архитектурни и инженерни услуги. Нарушаването на посочените секторни икономически и финансови мерки следва да съставлява престъпление.
- (13) Някоя от разпоредбите на настоящата директива не следва да се разбира като налагаща задължения на физически лица, които биха засегнали правото на лицата да не се самоуличават и да запазят мълчание, както е предвидено в член 7 от Директива (ЕС) 2016/343 на Европейския парламент и на Съвета¹⁰, по отношение на държавите членки, които са обвързани от нея, и в член 48 от Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“).
- (14) За ефективното прилагане на ограничителните мерки на Съюза са нужни общи минимални правила относно определянето на престъпления, изразяващи се в поведение, с което се заобикалят ограничителните мерки на Съюза.

¹⁰ Директива (ЕС) 2016/343 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2016 г. относно укрепването на някои аспекти на презумпцията за невиновност и на правото на лицата да присъстват на съдебния процес в наказателното производство (ОВ L 65, 11.3.2016 г., стр. 1).

- (15) Пример за поведение, с което се заобикалят ограничителните мерки на Съюза, което е все по-разпространено, е практиката на посочените лица, образувания и органи да използват, прехвърлят на трета страна или по друг начин да се разпореждат с финансови средства или икономически ресурси, пряко или косвено притежавани, държани или контролирани от съответните посочени лица, образувания или органи, с цел укриване на съответните финансови средства или икономически ресурси. Освен това практиката на предоставяне на невярна или подвеждаща информация, включително непълна имаща отношение информация, с цел да се скрие фактът, че посочено лице, образувание или орган е действителният собственик или бенефициер на финансови средства или икономически ресурси, за които са приложими ограничителните мерки на Съюза, също представлява заобикаляне на ограничителните мерки на Съюза. Поради това поведението, с което се заобикалят ограничителните мерки на Съюза, следва да съставлява престъпление съгласно настоящата директива.
- (16) Неспазването на задължение за докладване до компетентните административни органи, установено в актове, с които се определят ограничителни мерки на Съюза, следва да съставлява престъпление съгласно настоящата директива.
- (17) За ефективното прилагане на ограничителните мерки на Съюза са нужни общи минимални правила относно определянето на престъпления, изразяващи се в поведение, съставляващо нарушение или неизпълнение на специалните условия на разрешенията, предоставени от компетентните органи, за извършване на определени дейности, които при липсата на такова разрешение представляват нарушение на забрана или ограничение, което съставлява ограничителна мярка на Съюза. Всяка дейност, извършвана без разрешение, може да се счита, в зависимост от обстоятелствата по случая, за нарушение на ограничителните мерки на Съюза, които се състоят в замразяване на финансови средства или икономически ресурси, забрани за пътуване, оръжейно ембарго или други секторни икономически и финансови мерки.

- (18) При предоставянето на услуги в контекста на професионалната си дейност, например правни, финансови и търговски услуги, юристите, съгласно определеното от държавите членки, следва да бъдат задължени да се придържат към настоящата директива, включително да подават сигнали за нарушения на ограничителните мерки на Съюза. Налице е очевиден риск от злоупотреба с услугите на тези практикуващи юристи с цел нарушаване на ограничителни мерки на Съюза. Следва обаче да се предвидят изключения от всяко задължение за докладване на информация, която практикуващите юристи са получили от или относно някой от техните клиенти, в процеса на удостоверяване на правното положение на клиентите, или на изпълнение на задачата за защита или представителство на съответния клиент в хода на или във връзка със съдебно производство, включително предоставяне на съвети за започване или избягване на такова производство. Поради това такива правни консултации следва да продължат да бъдат обект на задължението за професионална тайна, освен когато юристът умишлено участва в нарушаването на ограничителни мерки на Съюза, когато правните консултации се предоставят с цел нарушаване на ограничителни мерки на Съюза или когато юристът знае, че клиентът търси правен съвет за целите на нарушаване на ограничителни мерки на Съюза.
- (19) Ограничителните мерки на Съюза следва да не водят до дискриминация срещу клиенти на кредитни и финансови институции или до неправомерното им изключване от достъп до финансови услуги.

- (20) Настоящата директива няма за цел да криминализира хуманитарната помощ за нуждаещи се лица или дейности в подкрепа на основни човешки потребности, предоставяна в съответствие с принципите на безпристрастност, хуманност, неутралност и независимост, и когато е приложимо, с международното хуманитарно право.
- (21) Подбудителството, както и помагачеството и съучастието в извършването на престъпления съгласно настоящата директива следва да бъдат инкриминирани като престъпления. Опитът за извършване на определени престъпления съгласно настоящата директива също следва да бъде инкриминиран.
- (22) Санкциите за физически лица за извършването на престъпленията, свързани с нарушаване на ограничителните мерки на Съюза, определени в настоящата директива, следва да бъдат ефективни, възпиращи и пропорционални. За тази цел следва да бъдат определени минимални размери за максималния срок на наказанието лишаване от свобода за физическите лица. В наказателното производство следва да бъдат предвидени и акцесорни санкции или мерки.

- (23) С оглед на това, че юридическите лица също са обект на ограничителни мерки на Съюза, те също следва да носят отговорност за престъпления, свързани с нарушаване на ограничителните мерки на Съюза, както са определени в настоящата директива. Поради това под „юридически лица“ се разбира всеки правен субект, който притежава такъв статут според приложимото право, с изключение на държавите или публичните органи, упражняващи държавновластнически правомощия, и публичните международни организации. За да се постигнат целите на настоящата директива, държавите членки, в чието законодателство се предвижда наказателна отговорност на юридическите лица, следва да гарантират, че в тяхното законодателство се предвиждат ефективни, възпиращи и пропорционални видове и размери на наказателноправни санкции, както са установени в настоящата директива. За да се постигнат целите на настоящата директива, държавите членки, в чието законодателство не се предвижда наказателна отговорност на юридическите лица, следва да гарантират, че в тяхното законодателство се предвиждат ефективни, възпиращи и пропорционални видове и размери на санкциите, които не са от наказателноправен характер, както са установени в настоящата директива. Предвидените в настоящата директива максимални размери на глобите за определените в нея престъпления следва да се прилагат най-малко за най-тежките форми на тези престъпления. С цел да се гарантират ефективността, възпиращият ефект и пропорционалността на налаганите санкции е важно да се вземат предвид тежестта на деянието, както и индивидуалните, финансовите и други обстоятелства във връзка със съответните юридически лица. Държавите членки следва да могат да определят максималните размери на глобите или като процент от общия оборот в световен мащаб на съответното юридическо лице, или като фиксиран размер. При транспонирането на настоящата директива държавите членки следва да решат коя от тези две възможности ще използват.

- (24) Ако при определянето на глобите, налагани на юридически лица, държавите членки изберат да прилагат критерия за общия оборот в световен мащаб на юридическите лица, те следва да решат дали да изчисляват този оборот въз основа на финансовата година, предхождаща годината, в която е било извършено престъплението, или въз основа на финансовата година, предхождаща годината, в която е постановено решението за налагане на глобата. Държавите членки следва да обмислят установяването на правила и за случаите, в които не е възможно размерът на глобата да бъде определен въз основа на общия оборот в световен мащаб на юридическото лице за финансовата година, предхождаща годината, в която е било извършено престъплението, или за финансовата година, предхождаща годината, в която е постановено решението за налагане на глобата. В такива случаи държавите членки следва да могат да вземат предвид други критерии, например общия оборот в световен мащаб за друга финансова година. Когато тези правила включват определянето на фиксирани размери на глобите, максималните размери на глобите не следва задължително да достигат размерите, установени в настоящата директива като минимално изискване за максималния размер на глобите, определен като фиксирана сума.

- (25) Когато държавите членки изберат да прилагат максимален размер на глобите, определен като фиксирани стойности, този размер следва да бъде установен в националното право. Най-високите размери на тези глоби следва да се прилагат за най-тежките форми на престъпленията, чиито състави са определени в настоящата директива, които са извършени от финансово солидни юридически лица. Държавите членки следва да могат да определят метода за изчисляване на въпросните най-високи размери на глобите, включително специални условия за тях. Държавите членки се приканват редовно да преразглеждат размерите на глобите, определени като фиксирани стойности, в контекста на равнището на инфлацията и други колебания в паричната стойност, в съответствие с процедурите, предвидени в националното им право. Държавите членки, чиято парична единица не е еврото, следва да предвидят максимални размери на глобите в собствената си валута, съответстващи на размерите, определени в настоящата директива в евро към датата на влизането ѝ в сила. Тези държави членки се приканват редовно да преразглеждат размерите на глобите и в контекста на промените в обменния курс.
- (26) Установяването на максималния размер на глобите не засяга свободната преценка на съда по наказателни производства, заседаващ в едночленен или многочленен състав, при налагането на подходящи санкции по отделните дела. Тъй като настоящата директива не установява минимални размери на глобите, съдът, разглеждащ делото в едночленен или многочленен състав, следва във всеки случай да налага подходящи санкции, като взема предвид индивидуалните, финансовите и други обстоятелства във връзка със съответното юридическо лице и тежестта на деянието.

- (27) Размерите на налаганите санкции следва да бъдат допълнително сближени и ефективността на тези размери следва да се подсилва чрез въвеждането на общи отегчаващи обстоятелства, които, в съответствие с приложимите разпоредби на националното право, отразяват тежестта на извършеното престъпление. Понятието „отегчаващи обстоятелства“ следва да се разбира или като факти, които позволяват на националния съд да постановява по-тежки присъди за същото престъпление в сравнение с присъдата, която обикновено се налага при отсъствието на такива факти, или като възможност за разглеждане на кумулативна съвкупност от няколко престъпления, обосноваваща увеличаване на размера на санкцията. Държавите членки следва да гарантират, в съответствие с националното право, че поне едно от следните обстоятелства може да се счита за отегчаващо обстоятелство:
- престъплението е извършено в рамките на престъпна организация съгласно определението за нея в Рамково решение 2008/841/ПВР на Съвета¹¹; престъплението е включвало фалшиви или подправени документи; престъплението е извършено от професионален доставчик на услуги в нарушение на неговите професионални задължения в това свое качество; престъплението е извършено от длъжностно лице при изпълнение на неговите задължения, като това може да бъде всяко съответно длъжностно лице, независимо дали заема официална длъжност в Съюза, в държавите членки или в трети държави, или друго лице, изпълняващо публични функции; престъплението е донесло или се е очаквало да донесе значителни финансови облаги или е довело до избягване на значителни разходи, пряко или косвено; извършителят е унищожил доказателства или е сплашвал или оказвал влияние на свидетели или жалбоподатели; или физическото или юридическото лице е било осъдено с влязла в сила присъда. Държавите членки следва да гарантират, че поне едно от посочените отегчаващи обстоятелства е предвидено като възможно отегчаващо обстоятелство в съответствие с приложимите правила в техните правни системи, отнасящи се до отегчаващите обстоятелства. Във всеки случай съдът, заседаващ в едночленен или многочленен състав, следва да остане свободен да реши дали да увеличи размера на санкцията, вземайки предвид конкретните обстоятелства по всеки отделен случай.

¹¹ Рамково решение 2008/841/ПВР на Съвета от 24 октомври 2008 г. относно борбата с организираната престъпност (ОВ L 300, 11.11.2008 г., стр. 42).

- (28) Държавите членки следва да гарантират, в съответствие с националното право, че поне едно от следните обстоятелства може да се счита за смекчаващо обстоятелство: извършителят предоставя на компетентните органи информация, която те не биха могли да получат по друг начин и която им помага да установят самоличността на други извършители или да ги подведат под отговорност; или извършителят предоставя на компетентните органи информация, която те не биха могли да получат по друг начин и която им помага да открият доказателства. При преценката на смекчаващите обстоятелства съдът, заседаващ в едночленен или многочленен състав, следва да остане свободен да реши дали да наложи по-лека присъда, като се вземат предвид конкретните обстоятелства по делото. Въпросните обстоятелства може да включват естеството, момента на предоставяне и обхвата на предоставената информация, както и степента на съдействие от страна на извършителя на престъплението.

- (29) Замразяването на финансови средства и на икономически ресурси, наложено с ограничителни мерки на Съюза, има административен характер. Като такова то следва да се разграничава от мерките за обезпечаване с наказателноправен характер, посочени в Директива 2014/42/ЕС на Европейския парламент и на Съвета¹².
- Държавите членки следва да дадат възможност за обезпечаване и конфискация на средствата и облагите от престъпленията, посочени в настоящата директива.
- Държавите членки, обвързани от Директива 2014/42/ЕС, следва да предприемат тези действия в съответствие с посочената директива. Наред с това, конкретно в случаите, при които посоченото лице или представителят на посоченото образувание или орган извършат или участват в определени престъпления, свързани със заобикалянето на ограничителна мярка на Съюза, е необходимо да се даде възможност за обезпечаване и конфискация на финансови средства и икономически ресурси, които са обект на ограничителни мерки на Съюза, дори когато те може да не съставляват средства на престъплението или облагите от престъплението съгласно Директива 2014/42/ЕС. При тези обстоятелства, в резултат на действията по укриване, посоченото лице, образувание или орган може да продължи да има достъп до укритите финансови средства или икономически ресурси, които са обект на ограничителни мерки на Съюза, и да ги използва в пълна степен или да се разпорежда с тях. Следователно такива финансови средства или икономически ресурси следва да подлежат на обезпечаване и конфискация в съответствие с Директива 2014/42/ЕС. Правата на добросъвестни трети страни следва да не се засягат.

¹² Директива 2014/42/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 3 април 2014 г. за обезпечаване и конфискация на средства и облаги от престъпна дейност в Европейския съюз (ОВ L 127, 29.4.2014 г., стр. 39).

- (30) Държавите членки следва да установят правила относно давностните срокове, необходими за ефективно противодействие на престъпленията, свързани с нарушаване на ограничителните мерки на Съюза, без да се засягат националните правила, в които не са предвидени давностни срокове за разследване, наказателно преследване и правоприлагане. Съгласно настоящата директива държавите членки могат да предвидят по-кратки давностни срокове от тези, предвидени в настоящата директива, при условие че в техните правни системи е предвидена възможност за прекъсване или спиране на тези по-кратки давностни срокове в случай на действия, които могат да бъдат определени в съответствие с националното право.
- (31) Като се има предвид по-специално дейността в световен мащаб на извършителите, наред с трансграничното естество на определените в настоящата директива престъпления и възможността за провеждане на трансгранични разследвания, държавите членки следва да установят правилата относно компетентността, за да могат да противодействат ефективно на такива престъпления.
- (32) За да гарантират ефективно разследване и наказателно преследване на нарушенията на ограничителните мерки на Съюза, държавите членки следва да поставят на разположение на компетентните органи ефективни способности за разследване като тези, които тяхното национално право е поставило на разположение за борба с организираната престъпност или с други тежки престъпления, ако и доколкото използването на тези способности е подходящо и пропорционално с оглед на естеството и тежестта на престъпленията, предвидени в националното право. Тези способности могат да включват прихващане на съобщения, скрито наблюдение, включително електронно наблюдение, контролирани доставки, наблюдение на банкови сметки и други способности за финансови разследвания. Посочените способности следва да бъдат използвани в съответствие с принципа на пропорционалност и при пълно спазване на Хартата. Правото на защита на личните данни трябва задължително да бъде зачитано.

- (33) Лицата, посочени в член 4 от Директива (ЕС) 2019/1937 на Европейския парламент и на Съвета¹³, подаващи сигнали на компетентните органи относно минали, продължаващи или планирани нарушения на ограничителните мерки на Съюза, включително опити за заобикаляне на мерките, които те са придобили в контекста на свързаните с тяхната работа дейности, рискуват да бъдат подложени на ответни действия с цел отмъщение в този контекст. Сведенията от такива сигнализиращи лица може да засилят прилагането на ограничителните мерки на Съюза, като предоставят сведения, отнасящи се например до факти, свързани с нарушения на ограничителните мерки на Съюза, до обстоятелствата по тях и участващите физически лица, дружества и трети държави. Поради това следва да се гарантира, че са налице подходящи мерки, с които да се даде възможност на такива сигнализиращи лица да използват поверителни канали за подаването на сигнали до компетентните органи и да бъдат защитени срещу ответни действия с цел отмъщение. За тази цел следва да се предвиди, че Директива (ЕС) 2019/1937 е приложима по отношение на подаването на сигнали за нарушения на ограничителните мерки на Съюза и на защитата на лицата, които подават сигнали за такива нарушения, при условията, посочени в нея.
- (34) За да гарантират ефективна, интегрирана и съгласувана система на правоприлагане, държавите членки следва да организират вътрешно сътрудничество и комуникация между всички свои компетентни органи, участващи в административното и наказателното правоприлагане.

¹³ Директива (ЕС) 2019/1937 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2019 г. относно защитата на лицата, които подават сигнали за нарушения на правото на Съюза (ОВ L 305, 26.11.2019 г., стр. 17).

- (35) За да се гарантират ефективното разследване и наказателно преследване на нарушенията на ограничителните мерки на Съюза, компетентните органи на държавите членки следва да си сътрудничат помежду си чрез Европол, Евроюст и Европейската прокуратура, както и с тях, в рамките на съответните си области на компетентност и в съответствие с приложимата нормативна уредба. Компетентните органи на държавите членки следва също така да споделят информация по практически въпроси помежду си и с Комисията. Когато е необходимо, Комисията може да създаде мрежа от експерти и практикуващи специалисти, които да обменят най-добри практики и да предоставят помощ на компетентните органи на държавите членки, за да се улесни разследването на престъпления, свързани с нарушаване на ограничителните мерки на Съюза. Тази помощ следва да не включва участие на Комисията в разследването и наказателното преследване по отделни наказателни дела в производства, провеждани от компетентните органи на държавите членки, и следва да не се разбира като включваща финансова подкрепа или каквото и да било друго бюджетно задължение от страна на Комисията.

- (36) За да се предприемат ефективни мерки за справяне с престъпленията, определени в настоящата директива, е необходимо компетентните органи в държавите членки да събират точни, последователни и съпоставими статистически данни относно посочените престъпления. Поради това държавите членки следва да гарантират, че е въведена подходяща система за записване, изготвяне и предаване на съществуващите статистически данни за престъпленията, определени в настоящата директива. Важно е тези статистически данни да се използват от държавите членки за целите на стратегическото и оперативното планиране на дейностите по правоприлагане, за анализиране на мащаба и тенденциите по отношение на престъпленията, свързани с ограничителните мерки на Съюза, както и за предоставяне на информация на гражданите. Държавите членки следва да предават на Комисията съответните статистически данни относно производствата, свързани с нарушение на ограничителните мерки на Съюза, извлечени от данните, които вече съществуват на централизирано или децентрализирано равнище в цялата държава членка. Комисията следва редовно да оценява и да публикува в доклад резултатите от своята оценка въз основа на предадените от държавите членки статистически данни.
- (37) С изменение на Директива (ЕС) 2018/1673 на Европейския парламент и на Съвета¹⁴ следва да се гарантира, че нарушаването на ограничителните мерки на Съюза ще се счита за предикатно престъпление спрямо изпирането на пари в съответствие с посочената директива.
- (38) С оглед на спешната необходимост да бъдат подведени под отговорност физическите и юридическите лица, участващи в нарушаването на ограничителните мерки на Съюза, държавите членки следва да въведат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, които са необходими, за да се съобразят с настоящата директива, в срок от 12 месеца от датата на влизане в сила на настоящата директива.

¹⁴ Директива (ЕС) 2018/1673 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2018 г. за борба с изпирането на пари по наказателноправен ред (ОВ L 284, 12.11.2018 г., стр. 22).

- (39) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към ДЕС и към Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), Дания не участва в приемането на настоящата директива и не е обвързана от нея, нито от нейното прилагане.
- (40) В съответствие с член 3 от Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към ДЕС и към ДФЕС, Ирландия, с писмо от 3 март 2023 г., е нотифицирала желанието си да участва в приемането и прилагането на настоящата директива.
- (41) Доколкото целите на настоящата директива, а именно да се установят общи минимални правила относно определенията за престъпления, свързани с нарушаване на ограничителните мерки на Съюза, и наличието на ефективни, възпиращи и пропорционални наказателноправни санкции за престъпленията, свързани с нарушаване на ограничителните мерки на Съюза, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, като се вземат предвид присъщото трансгранично естество на нарушаването на ограничителните мерки на Съюза и неговият потенциал да подкопае постигането на целите на Съюза за опазване на международния мир и сигурност, както и за отстояване на общите ценности на Съюза, а поради обхвата и последиците на настоящата директива могат да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от ДЕС. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигането на тези цели.

- (42) При изпълнението на директивата държавите членки следва да гарантират спазването на процесуалните права на заподозрените лица или на обвиняемите в рамките на наказателното производство. В това отношение задълженията по настоящата директива следва да не засягат задълженията на държавите членки съгласно правото на Съюза относно процесуалните права в наказателните производства, по-специално директиви 2010/64/ЕС¹⁵, 2012/13/ЕС¹⁶, 2013/48/ЕС¹⁷, (ЕС) 2016/343, (ЕС) 2016/800¹⁸ и (ЕС) 2016/1919¹⁹ на Европейския парламент и на Съвета.

¹⁵ Директива 2010/64/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 20 октомври 2010 г. относно правото на устен и писмен превод в наказателното производство (ОВ L 280, 26.10.2010 г., стр. 1).

¹⁶ Директива 2012/13/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2012 г. относно правото на информация в наказателното производство (ОВ L 142, 1.6.2012 г., стр. 1).

¹⁷ Директива 2013/48/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2013 г. относно правото на достъп до адвокат в наказателното производство и в производството по европейска заповед за арест и относно правото на уведомяване на трето лице при задържане и на осъществяване на връзка с трети лица и консулски органи през периода на задържане (ОВ L 294, 6.11.2013 г., стр. 1).

¹⁸ Директива (ЕС) 2016/800 на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2016 г. относно процесуалните гаранции за децата, които са заподозрени или обвиняеми в рамките на наказателното производство (ОВ L 132, 21.5.2016 г., стр. 1).

¹⁹ Директива (ЕС) 2016/1919 на Европейския парламент и на Съвета от 26 октомври 2016 г. относно правната помощ за заподозрени и обвиняеми в рамките на наказателното производство и за искани за предаване лица в рамките на производството по европейска заповед за арест (ОВ L 297, 4.11.2016 г., стр. 1).

- (43) В настоящата директива се зачитат основните права и се съблюдават принципите, признати по-конкретно в Хартата, включително правото на свобода и сигурност, защитата на личните данни, свободата на стопанска инициатива, правото на собственост, правото на ефективни правни средства за защита и на справедлив съдебен процес, презумпцията за невиновност и правото на защита, включително правото на лицата да не се самоуличават и да запазят мълчание, принципите на законност и пропорционалност на престъплението и наказанието, включително принципът на забрана на обратното действие на наказателноправните санкции, както и принципът *ne bis in idem*. Настоящата директива има за цел да осигури пълното спазване на тези права и принципи и трябва да бъде прилагана в съответствие с тях,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1
Предмет и обхват

С настоящата директива се установяват минимални правила относно определянето на престъпленията и санкциите за нарушаване на ограничителните мерки на Съюза.

Член 2
Определения

За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

- 1) „ограничителни мерки на Съюза“ означава ограничителни мерки, приети от Съюза въз основа на член 29 от ДЕС или член 215 отДФЕС;
- 2) „посочено лице, образувание или орган“ означава физическо или юридическо лице, образувание или орган, обект на ограничителни мерки на Съюза;
- 3) „финансови средства“ означава финансови активи и ползи от всякакъв вид, включително, но не само:
 - а) пари в брой, чекове, парични вземания, менителници, платежни нареждания и други платежни инструменти;
 - б) депозити във финансови институции или други образувания, наличности по сметки, дългове и дългови облигации;

- в) публично и частно търгувани ценни книжа и дългови инструменти, включително дялове и акции, сертификати, представляващи ценни книжа, облигации, полици, варанти, дългосрочни облигации със задължителна лихва и договори за деривати;
 - г) лихви, дивиденди или други приходи от активи или стойност, натрупана или генерирана от активи;
 - д) кредити, право на прихващане, гаранции, гаранции за изпълнение или други финансови ангажименти;
 - е) акредитиви, коносаменти, документи за продажба;
 - ж) документи, удостоверяващи участие във фондове или финансови ресурси;
 - з) криптоактиви съгласно определението в член 3, параграф 1, точка 5 от Регламент (ЕС) 2023/1114 на Европейския парламент и на Съвета²⁰;
- 4) „икономически ресурси“ означава активи от всякакъв вид, независимо дали са материални и нематериални, движими или недвижими, които не са финансови средства, но могат да бъдат използвани за получаване на финансови средства, стоки или услуги;
- 5) „замразяване на финансови средства“ означава предотвратяване на движението, прехвърлянето, изменението или използването на финансови средства, или достъпа до финансови средства, или боравенето с финансови средства по начин, който ви довел до промяна в техния обем, количество, местонахождение, собственост, владение, вид, предназначение или до промяна, която би позволила използване на финансовите средства, включително управление на портфейл;

²⁰ Регламент (ЕС) 2023/1114 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2023 г. относно пазарите на криптоактиви и за изменение на регламенти (ЕС) № 1093/2010 и (ЕС) № 1095/2010 и на директиви 2013/36/ЕС и (ЕС) 2019/1937 (ОВ L 150, 9.6.2023 г., стр. 40).

- б) „замразяване на икономически ресурси“ означава предотвратяване на използването на икономически ресурси за получаване на финансови средства, стоки или услуги, включително, но не само, чрез тяхната продажба, отдаване под наем или ипотекиране.

Член 3

Нарушаване на ограничителните мерки на Съюза

1. Държавите членки гарантират, че когато са извършени умишлено и в нарушение на забрана или задължение, които съставляват ограничителна мярка на Съюза или които са предвидени в национална разпоредба за прилагане на ограничителна мярка на Съюза, когато се изисква въвеждането на съответната мярка на национално равнище, следните деяния съставляват престъпление:
 - а) предоставяне на финансови средства или икономически ресурси пряко или непряко на посочено лице, образувание или орган или в негова полза в нарушение на забрана, която съставлява ограничителна мярка на Съюза;
 - б) неспазване на задължение, което съставлява ограничителна мярка на Съюза, за замразяване на финансови средства или икономически ресурси, принадлежащи на посочено лице, образувание или орган, или притежавани, държани или контролирани от него;
 - в) предоставяне на възможност на посочени физически лица да влязат на територията на държава членка или да преминат транзитно през нея в нарушение на забрана, която съставлява ограничителна мярка на Съюза;

- г) сключване или продължаване на сделки с трета държава, органи на трета държава или образувания или органи, пряко или непряко притежавани или контролирани от трета държава или от органи на трета държава, включително възлагането или продължаването на изпълнението на договори за обществени поръчки или концесии, ако забраната или ограничаването на това деяние съставлява ограничителна мярка на Съюза;
- д) търгуване, внос, износ, продажба, покупка, прехвърляне, транзит или превоз на стоки, както и предоставяне на брокерски услуги, техническа помощ или други услуги, свързани с тези стоки, ако забраната или ограничаването на това деяние съставлява ограничителна мярка на Съюза;
- е) предоставяне на финансови услуги или извършване на финансови дейности, ако забраната или ограничаването на това деяние съставлява ограничителна мярка на Съюза;
- ж) предоставяне на услуги, различни от посочените в буква е), когато забраната или ограничаването на това деяние съставлява ограничителна мярка на Съюза;
- з) заобикаляне на ограничителна мярка на Съюза чрез:
 - и) използване, прехвърляне на трета страна или разпореждане по друг начин по отношение на финансови средства или икономически ресурси, пряко или косвено притежавани, държани или контролирани от посочено лице, образувание или орган, които следва да бъдат замразени в съответствие с ограничителна мярка на Съюза, с цел укриване на тези финансови средства или икономически ресурси;

- ii) предоставяне на невярна или подвеждаща информация с цел да се скрие фактът, че посочено лице, образувание или орган е действителният собственик или бенефициер на финансови средства или икономически ресурси, които следва да бъдат замразени в съответствие с ограничителна мярка на Съюза;
 - iii) неизпълнение от страна на посочено физическо лице или от представител на посочено образувание или орган на задължение, което съставлява ограничителна мярка на Съюза, да докладва на компетентните административни органи за финансови средства или икономически ресурси, попадащи в обхвата на юрисдикцията на държава членка, които му принадлежат или са притежавани, държани или контролирани от него;
 - iv) неизпълнение на задължение, което съставлява ограничителна мярка на Съюза, за предоставяне на компетентните административни органи на информация относно замразени финансови средства или икономически ресурси или на налична информация относно финансови средства или икономически ресурси на територията на държавите членки, които принадлежат на посочени лица, образувания или органи, или са притежавани, държани или контролирани от тях и които не са били замразени, когато тази информация е била получена при изпълнението на служебни задължения;
- и) нарушаване или неизпълнение на условията съгласно разрешенията, предоставени от компетентните органи, за извършване на дейности, които при липсата на такова разрешение представляват нарушение на забрана или ограничаване, което съставлява ограничителна мярка на Съюза;

2. Държавите членки могат да предвидят, че следните деяния не съставляват престъпление:
- а) деяние, посочено в параграф 1, букви а), б) и з) от настоящия член, ако това деяние включва финансови средства или икономически ресурси на стойност под 10 000 EUR;
 - б) деяние, посочено в параграф 1, букви г) — ж) и и) от настоящия член, когато то включва стоки, услуги, сделки или дейности на стойност под 10 000 EUR.

Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че прагът от 10 000 EUR или повече може да бъде достигнат чрез поредица от деяния, посочени в параграф 1, букви а), б) и г) — и) от настоящия член, които са свързани и са от един и същ вид, ако тези деяния са извършени от един и същ извършител.

3. Държавите членки гарантират, че деянието, посочено в параграф 1, буква д), съставлява престъпление и когато е извършено при груба небрежност, поне в случаите, когато съответното деяние се отнася до изделия, включени в Общия списък на оръжията на Европейския съюз, или до изделия с двойна употреба, изброени в приложения I и IV към Регламент (ЕС) 2021/821.
4. Нищо в параграф 1 не може да се тълкува като налагане на юристи на задължение за докладване на информация, която са получили от или относно някой от техните клиенти, в процеса на удостоверяване на правното положение на съответния клиент, или на изпълнение на задачата за защита или представителство на съответния клиент в хода на или във връзка със съдебно производство, включително предоставяне на съвети за образуване или избягване на такова производство.

5. Никоя от разпоредбите на параграфи 1, 2 и 3 не може да се тълкува като криминализиране на хуманитарната помощ за нуждаещи се лица или дейности в подкрепа на основни човешки потребности, предоставяна в съответствие с принципите на безпристрастност, хуманност, неутралност и независимост, и когато е приложимо, с международното хуманитарно право.

Член 4

Подбудителство, помагачество и опит за извършване на престъпление

1. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че подбудителството и помагачеството за извършването на престъпление, посочено в член 3, се наказват като престъпление.
2. Държавите членки гарантират, че опитът за извършване на престъпление, посочено в член 3, параграф 1, буква а), букви в) — ж) и буква з), точки i) и ii), се наказва като престъпление.

Член 5

Санкции за физически лица

1. Държавите членки гарантират, че престъпленията, посочени в членове 3 и 4, се наказват с ефективни, пропорционални и възпиращи наказания.
2. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че за престъпленията, посочени в член 3, се предвижда максимална санкция лишаване от свобода.

3. Държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че:
- а) престъпленията, попадащи в обхвата на член 3, параграф 1, буква з), точки iii) и iv), се наказват с максимален срок на лишаване от свобода поне една година, когато тези престъпления включват финансови средства или икономически ресурси на стойност най-малко 100 000 EUR към датата на извършване на престъплението;
 - б) престъпленията, попадащи в обхвата на член 3, параграф 1, букви а) и б) и буква з), точки i) и ii), се наказват с максимален срок на лишаване от свобода от не по-малко от пет години, когато престъпленията включват финансови средства или икономически ресурси на стойност най-малко 100 000 EUR към датата на извършване на престъплението;
 - в) престъплението, попадащо в обхвата на член 3, параграф 1, буква в), се наказва с максимален срок на лишаване от свобода не по-малко от три години;
 - г) престъпленията, попадащи в обхвата на член 3, параграф 1, букви г) — ж) и буква и), се наказват с максимален срок на лишаване от свобода от не по-малко от пет години, когато престъпленията включват стоки, услуги, сделки или дейности на стойност най-малко 100 000 EUR към датата на извършване на престъплението;
 - д) когато престъплението, попадащо в обхвата на член 3, параграф 1, буква д), включва изделия от Общия списък на оръжията на Европейския съюз или изделия с двойна употреба, изброени в приложения I и IV към Регламент (ЕС) 2021/821, престъплението се наказва с максимален срок на лишаване от свобода от не по-малко от пет години, независимо от стойността на съответните изделия.

4. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че прагът от 100 000 EUR или повече може да бъде достигнат чрез поредица от престъпления, попадащи в обхвата на член 3, параграф 1, букви а) и б) и букви г) — и), които са свързани и са от един и същ вид, ако тези престъпления са извършени от един и същ извършител.
5. Държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че на физическите лица, които са извършили престъпленията, посочени в членове 3 и 4, може да се налагат акцесорни наказателноправни или различни от наказателноправните санкции или мерки, които могат да включват следното:
- а) глоби, които са пропорционални на тежестта на деянието и на индивидуалните, финансовите и други обстоятелства на съответното физическо лице;
 - б) отнемане на разрешителни и разрешения за извършване на дейностите, довели до съответното престъпление;
 - в) недопускане на заемането в рамките на юридическо лице на ръководна длъжност от същия вид като послужилата за извършване на престъплението;
 - г) временни забрани за кандидатиране за публична длъжност;
 - д) когато е налице обществен интерес, въз основа на преценка за всеки отделен случай, публикуване на целия съдебен акт, отнасящ се до извършеното престъпление и наложените санкции или мерки, или на част от него, която може да включва личните данни на осъдените лица само в надлежно обосновани изключителни случаи.

Член 6

Отговорност на юридическите лица

1. Държавите членки гарантират, че юридическите лица могат да бъдат подведени под отговорност за престъпленията, посочени в членове 3 и 4, когато тези престъпления са извършени в полза на юридическото лице от лице, заемащо ръководна длъжност в съответното юридическо лице и което действа самостоятелно или като член на орган на юридическото лице, въз основа на:
 - а) пълномощие за представителство на юридическото лице;
 - б) пълномощие за вземане на решения от името на юридическото лице; или
 - в) пълномощие за упражняване на контрол в рамките на юридическото лице.
2. Държавите членки гарантират, че от юридическите лица може да бъде търсена отговорност, когато липсата на надзор или контрол от страна на лице, посочено в параграф 1 от настоящия член е направила възможно извършването на престъпление по член 3 или 4 в полза на това юридическо лице от негово подчинено лице.
3. Отговорността на юридическите лица по параграфи 1 и 2 от настоящия член не изключва възможността за образуване на наказателно производство срещу физическите лица, които извършват, подбуждат към или са помагачи при престъпленията, посочени в членове 3 и 4.

Член 7

Санкции за юридически лица

1. Държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че юридическо лице, подведено под отговорност съгласно член 6, се наказва с ефективни, пропорционални и възпиращи наказателноправни или различни от наказателноправните санкции или мерки, които включват наказателноправни или различни от наказателноправните глоби и които могат да включват други наказателноправни или различни от наказателноправните санкции или мерки, като например:
 - а) лишаване от право да се ползва от обществено подпомагане или помощи;
 - б) лишаване от достъп до публично финансиране, включително до процедури за възлагане на обществени поръчки, безвъзмездно предоставяне на средства и отдаване на концесии;
 - в) лишаване от правото на упражняване на стопанска дейност;
 - г) отнемане на разрешителни и разрешения за извършване на дейностите, довели до извършването на съответното престъпление;
 - д) поставяне под съдебен надзор;
 - е) съдебна ликвидация;
 - ж) затваряне на предприятия, послужили за извършване на престъплението;
 - з) когато е налице обществен интерес, публикуване на целия съдебен акт, отнасящ се до извършеното престъпление и наложените санкции или мерки, или на част от него, без да се засягат правилата относно правото на неприкосновеност на личния живот и защитата на личните данни.

2. Държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че юридическо лице, подведено под отговорност съгласно член 6, за престъпление, посочено в член 3, параграф 1, се наказва с наказателноправна или различна от наказателноправна глоба, чийто размер е пропорционален на тежестта на деянието и на индивидуалните, финансовите и други обстоятелства на съответното юридическо лице. Държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че максималният размер на глобите е не по-малък от:
- а) за престъпленията, попадащи в обхвата на член 3, параграф 1, буква з), точки iii) и iv):
 - i) 1% от общия оборот в световен мащаб на юридическото лице за финансовата година, предхождаща годината, в която е било извършено престъплението, или за финансовата година, предхождаща годината, в която е постановено решението за налагане на глобата, или
 - ii) сума, съответстваща на 8 000 000 EUR;
 - б) за престъпленията, попадащи в обхвата на член 3, параграф 1, букви а) — ж), буква з), точки i) и ii), и буква и):
 - i) 5% от общия оборот в световен мащаб на юридическото лице за финансовата година, предхождаща годината, в която е било извършено престъплението, или за финансовата година, предхождаща годината, в която е постановено решението за налагане на глоба, или
 - ii) сума, съответстваща на 40 000 000 EUR.

Държавите членки могат да установят правила за случаите, в които не е възможно размерът на глобата да бъде определен въз основа на общия оборот в световен мащаб на юридическото лице за финансовата година, предхождаща годината, в която е било извършено престъплението, или за финансовата година, предхождаща годината, в която е постановено решението за налагане на глобата.

Член 8

Утежняващи вината обстоятелства

Доколкото посочените по-долу обстоятелства не са част от състава на престъпленията, посочени в членове 3 и 4, държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че едно или повече от следните обстоятелства могат да се считат за утежняващи вината обстоятелства, в съответствие с националното право:

- а) престъплението е извършено в рамките на престъпна организация съгласно определението в Рамково решение 2008/841/ПВР на Съвета;
- б) престъплението е включвало използването от страна на извършителя на неистински или преправени документи;
- в) престъплението е извършено от професионален доставчик на услуги в нарушение на неговите професионални задължения в това негово качество;
- г) престъплението е извършено от длъжностно лице при изпълнение на функциите му или от друго лице при изпълнение на публични функции;
- д) престъплението е донесло или се е очаквало да донесе значителни финансови облаги или е довело до избягване на значителни разходи, пряко или косвено, доколкото такива облаги или разходи могат да бъдат определени;
- е) извършителят е унищожил доказателства или е сплашвал свидетели или жалбоподатели;
- ж) физическото или юридическото лице е било осъждано с окончателна присъда за престъпления по членове 3 и 4.

Член 9
Смекчаващи обстоятелства

Държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че по отношение на съответните престъпления, посочени в членове 3 и 4, едно или повече от следните обстоятелства могат, в съответствие с националното право, да се считат за смекчаващи обстоятелства:

- а) извършителят предоставя на компетентните органи информация, която те не биха могли да получат по друг начин и която им помага да установят самоличността на другите извършители или да ги подведат под отговорност;
- б) извършителят предоставя на компетентните органи информация, която те не биха могли да получат по друг начин и която им помага да открият доказателства.

Член 10
Обезпечаване и конфискация

- 1. Държавите членки вземат необходимите мерки за обезпечаването и конфискацията на средствата и облагите от престъпленията, посочени в членове 3 и 4. Държавите членки, които са обвързани от Директива 2014/42/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, предприемат такива необходими мерки в съответствие с посочената директива.
- 2. Държавите членки вземат необходимите мерки, за да дадат възможност за обезпечаване и конфискация на финансовите средства или икономическите ресурси, които са обект на ограничителни мерки на Съюза, по отношение на които посоченото физическо лице или представителят на посоченото образувание или орган извършва или участва в извършването на престъпление, попадащо в обхвата на член 3, параграф 1, буква з), точка i) или ii). Държавите членки вземат такива необходими мерки в съответствие с Директива 2014/42/ЕС.

Член 11
Погасителна давност

1. Държавите членки вземат необходимите мерки, за да предвидят давностен срок, който позволява извършването на разследване, наказателно преследване, съдебен процес и постановяване на присъда за престъпленията, посочени в членове 3 и 4, достатъчно време след извършването на тези престъпления, за да се противодейства ефективно на тези престъпления.
2. Давностният срок по параграф 1 е поне пет години от извършването на престъпление, наказуемо с лишаване от свобода за максимален срок от поне пет години.
3. Държавите членки вземат необходимите мерки, за да предвидят давностен срок от поне пет години от датата на окончателната осъдителна присъда за престъпление, посочено в членове 3 и 4, който позволява изпълнението на следните наказания, наложени с присъдата:
 - а) наказание лишаване от свобода за повече от една година; или
 - б) наказание лишаване от свобода за престъпление, наказуемо с лишаване от свобода за максимален срок от поне пет години.
4. Чрез дерогация от параграфи 2 и 3 държавите членки могат да предвидят давностен срок, който е по-кратък от пет години, но не по-кратък от три години, при условие че този давностен срок може да бъде прекъсван или спиран в случай на определени действия.

Член 12
Компетентност

1. Всяка държава членка взема необходимите мерки за установяване на своята компетентност по отношение на престъпленията, посочени в членове 3 и 4, когато:
 - а) престъплението е извършено изцяло или отчасти на нейна територия;
 - б) престъплението е извършено на борда на кораб или на въздухоплавателно средство, регистрирани в съответната държава членка или плаващи под нейното знаме, или
 - в) извършителят е неин гражданин.
2. Държава членка уведомява Комисията, когато реши да разшири компетентността си по отношение на едно или повече от престъпленията, посочени в членове 3 и 4, които са извършени извън нейната територия, когато:
 - а) извършителят обичайно пребивава на нейна територия;
 - б) извършителят е неин служител, който е действал при изпълнение на служебните си задължения;
 - в) престъплението е извършено в полза на юридическо лице, установено на нейна територия, или
 - г) престъплението е извършено в полза на юридическо лице във връзка със стопанска дейност, осъществявана изцяло или отчасти на нейна територия.

3. Когато престъпление, посочено в членове 3 и 4, попада в компетентността на повече от една държава членка, съответните държави членки си сътрудничат, за да определят в коя държава членка трябва да се проведе наказателното производство. Когато е уместно, въпросът се отнася до Еуроюст в съответствие с член 12 от Рамково решение 2009/948/ПВР на Съвета²¹.
4. В случаите, посочени в параграф 1, буква в), държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че упражняването на тяхната компетентност не е обвързано с условието наказателното преследване да може да бъде образувано единствено след уведомяване от страна на държавата, в която е мястото на извършване на престъплението.

Член 13

Способи за разследване

Държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че ефективни и пропорционални способности за разследване са налични за разследване или наказателно преследване на престъпленията, посочени в членове 3 и 4. Когато е уместно, тези способности включват специални способности за разследване, например използваните при борбата с организираната престъпност или при други тежки престъпления.

²¹ Рамково решение 2009/948/ПВР на Съвета от 30 ноември 2009 г. относно предотвратяване и уреждане на спорове за упражняване на компетентност при наказателни производства (ОВ L 328, 15.12.2009 г., стр. 42).

Член 14

Подаване на сигнали за нарушения на ограничителните мерки на Съюза и защита на лицата, които подават сигнали за такива нарушения

Държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че Директива (ЕС) 2019/1937 се прилага за подаването на сигнали за нарушения на ограничителните мерки на Съюза, посочени в членове 3 и 4 от настоящата директива, и за защитата на лицата, които подават сигнали за такива нарушения, при условията, предвидени в нея.

Член 15

Координация и сътрудничество между компетентните органи в рамките на държава членка

Държавите членки определят измежду своите компетентни органи и без да се засяга независимостта на съдебната власт звено или орган, който да осигурява координацията и сътрудничеството между правоприлагащите органи и органите, отговарящи за прилагането на ограничителните мерки на Съюза, във връзка с престъпните дейности, обхванати от настоящата директива.

Посоченото в първа алинея звено или орган изпълнява следните задачи:

- а) гарантиране на общи приоритети и общо разбиране на взаимоотношението между наказателното и административното правоприлагане;
- б) обмен на информация за стратегически цели, в границите, определени в приложимото право на Съюза и национално право;
- в) консултации по отделни разследвания, в границите, определени в приложимото право на Съюза и национално право.

Член 16

Сътрудничество между компетентните органи на държавите членки, Комисията, Европол, Евроюст и Европейската прокуратура

1. Когато има подозрения, че престъпленията, посочени в членове 3 и 4, са с трансграничен характер, компетентните органи на засегнатите държави членки разглеждат необходимостта от препращане на информацията, свързана с въпросните престъпления, на съответните компетентни органи.

Без да се засягат правилата относно трансграничното сътрудничество и правната взаимопомощ по наказателноправни въпроси, държавите членки, Европол, Евроюст, Европейската прокуратура и Комисията си сътрудничат, в рамките на съответната си компетентност, в борбата срещу престъпленията, посочени в членове 3 и 4. За тази цел Европол и Евроюст предоставят, когато е уместно, необходимата техническа и оперативна помощ на компетентните национални органи, за да се улесни координирането на техните разследвания.

2. Ако е необходимо, Комисията може да създаде мрежа от експерти и практикуващи специалисти, които да обменят най-добри практики и ако е уместно, да предоставят помощ на компетентните органи на държавите членки, за да се улесни разследването на престъпления, свързани с нарушаване на ограничителните мерки на Съюза. Когато е уместно, тази мрежа може да предоставя също така публично достъпно и редовно актуализирано картографиране на рисковете от нарушения или заобикаляне на ограничителните мерки на Съюза в конкретни географски области, както и по отношение на конкретни сектори и дейности.

3. Когато сътрудничеството, посочено в параграф 1, включва сътрудничество с компетентните органи на трети държави, това сътрудничество следва да се осъществява при пълно зачитане на основните права и международното право.
4. Компетентните органи на държавите членки често и редовно споделят с Комисията и други компетентни органи информация по практически въпроси, по-специално относно модели на заобикаляне на мерките, например структури за прикриване на действителните собственици и контрола върху активите.

Член 17

Статистически данни

1. Държавите членки осигуряват въвеждането на система за записване, изготвяне и предоставяне на анонимизирани статистически данни относно етапите на подаване на сигнал, разследване и съдебно преследване във връзка с престъпленията, посочени в членове 3 и 4, за да наблюдават ефективността на своите мерки за борба с нарушенията на ограничителните мерки на Съюза.
2. Без да се засягат задълженията за докладване, установени в други правни актове на Съюза, държавите членки ежегодно представят на Комисията следните статистически данни за престъпленията, посочени в членове 3 и 4, които включват най-малко наличните данни относно:
 - а) броя на престъпленията, регистрирани от държавите членки, и броя на престъпленията, за които в тях е постановена присъда;

- б) броя на прекратените съдебни дела, включително поради изтичане на погасителната давност за съответното престъпление;
 - в) броя на физическите лица, които:
 - i) са субект на наказателно преследване,
 - ii) са осъдени;
 - г) броя на юридическите лица, които:
 - i) са субект на наказателно преследване,
 - ii) са осъдени или на които е наложена глоба;
 - д) видовете и размерите на наложените санкции.
3. Държавите членки гарантират, че поне на всеки три години се публикува консолидиран преглед на статистическите им данни.

Член 18

Изменение на Директива (ЕС) 2018/1673

В член 2, параграф 1 се добавя следната буква:

- „ц) нарушаване на ограничителните мерки на Съюза.“.

Член 19

Оценка, докладване и преглед

1. До ... [три години от датата на влизане в сила на настоящата директива] Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад с оценка на степента, в която държавите членки са взели необходимите мерки, за да се съобразят с настоящата директива. Държавите членки предоставят на Комисията информацията, необходима за изготвянето на посочения доклад.
2. До ... [шест години от датата на влизане в сила на настоящата директива] Комисията извършва оценка на въздействието и ефективността на настоящата директива, като взема предвид статистическите данни, ежегодно предоставяни от държавите членки, като предвижда мерки във връзка с необходимостта от актуализиране на списъка на престъпленията, свързани с нарушаване на ограничителните мерки на Съюза, и представя доклад на Европейския парламент и на Съвета. Държавите членки предоставят на Комисията информацията, необходима за изготвянето на този доклад. Когато е необходимо, той се придружава от законодателно предложение.

Член 20

Транспониране

1. Държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива, най-късно до ... [12 месеца от датата на влизане в сила на настоящата директива]. Те незабавно информират Комисията за това.

Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване.

Условията и редът на позоваване се определят от държавите членки.

2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 21

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 22

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите членки в съответствие с Договорите.

Съставено в Страсбург

За Европейския парламент

Председател

За Съвета

Председател